

Espoon hiippakunnan tuomiokapituli TOIMINTAKERTOMUS 2009

Sisällys:

1. Espoon hiippakunta ja tuomiokapituli 2009
2. Resurssit
3. Perustoiminnot
4. Toimintasuunnitelma 2009 ja sen toteutuminen
5. Talous
6. Tunnusluvut

1. Espoon hiippakunta ja tuomiokapituli 2009

Vuosi 2009 oli Espoon hiippakunnan kuudes toimintavuosi. Muuttoliikkeen seurauksena useiden kuntien ja seurakuntien väestönkasvu jatkui edelleen. Myös kirkon jäsenyyskysymys oli kertomusvuonna ajankohtainen.

Jäsenyyskysymyksessä näkyi vuonna 2009 merkkejä myönteisestä muutoksesta. Koko maan tasolla kirkosta eroaminen väheni ja kirkkoon liittyminen lisääntyi. Esimerkiksi Espoon seurakuntayhtymässä kirkosta eroaminen väheni lähes neljänneksen vuoteen 2008 verrattuna. Espoossa erosi vuonna 2009 kirkosta 2162 henkeä, kun vuotta aikaisemmin luku oli 2761. Kirkkoon liittyi viime vuonna 720 henkeä ja edellisenä vuonna 692.

Tärkeimpiä syitä kirkkoon liittymiselle ovat hengellinen etsintä sekä elämänkaareen liittyvät tapahtumat kuten rippikoulu, avioliitto, oman lapsen kaste, kummius ja lähestyvä oma tai läheisen kuolema. Myös kirkon antama konkreettinen apu diakoniatyön ja ulkomaanavun kautta ovat sitouttaneet ihmisiä kirkkoon. Seurakuntien laaja-alainen kasvatustyö on sitouttanut erityisesti lapsiperheitä.

Kirkkoon liittymistä helpotti liitykirkkoon.fi –palvelu, joka käynnistyi kesällä. Sen kautta kirkkoon liittyi vajaat 3000 jäsentä vuoden aikana. Myös seurakuntien omat vastaavat sivut ovat osoittautuneet tulosellisiksi.

On liian aikaista arvioida, onko tapahtunut käänne pysyvä. Vuoden 2009 muutoksesta voidaan kuitenkin päätellä, että kirkko voi omalla toiminnallaan vaikuttaa kirkon jäsenyyteen. Elämän käännekohtiin liittyvien kirkollisten toimitusten mahdollisimman hyvä hoitaminen tukee kirkon jäsenyyttä. Kasvatustyö ja diakonia sitouttavat merkittäväällä tavalla. Lisääntynyt näkyvyys mediassa on lisännyt myös kiinnostusta kirkkoon. Uudet kokonaiskirkon hankkeet ovat lupaavia. Hiippakuntamme seurakunnat ovat mukana useissa piloteissa, mm. Hengellinen elämä verkossa (HEV) –hankkeessa.

Vuosi 2009 oli seurakuntaliitoksissa sopeutumisen aikaa. Raaseporin seurakuntayhtymä sekä Lohjan ja Sammatin seurakuntayhtymä aloittivat kertomusvuonna toimintansa. Muissa Länsi-Uusimaan kunnissa ollaan kuntarakenteen osalta odottavalla kannalla. Mikäli muutoksia tulee, ne heijastuvat myös seurakuntarakenteeseen.

Vuonna 2009 tuomiokapitulin virastossa keskityttiin edellisenä vuonna aloitetun organisaatiouudistuksen sisäänajoon. Konsultti Juha Kauppisen johdolla organisaatiota on yksinkertaistettu ja johtamista selkeytetty. Työ jatkuu yhteistyötaitojen ja toimintakulttuurin kehittämisen osalta.

Tuomiokapitulin organisaatiouudistuksen vuoksi piispantarkastuksia oli kertomusvuonna kaksi. Ne pidettiin Nurmijärvellä ja Järvenpäässä. Piispantarkastukset jatkuvat normaalisti syksyllä 2010.

Espoon hiippakuntavaltuustolla oli vuonna 2009 kolme kokousta.

Helmikuussa pidetyssä kokouksessa hiippakuntavaltuusto hyväksyi vuoden 2008 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Kokous merkitsi myös tiedoksi kirkolliskokouksen päätöksen seurakuntavaalien kehittämiseksi. Kirkolliskokous päätti lähettää Espoon hiippakuntavaltuuston esityksen yksipäiväiseen vaaliin siirtymiseksi ja ennakkoäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskennan aikaistamiseksi kirkkohallituksen valmisteltavaksi ja toimenpiteitä varten. Hiippakuntavaltuusto totesi myös, että sen verkkosivuille on avattu keskustelufoorumi.

Kesäkuun kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2010 talousarvioesitys, investointiesitykset, lyhyempi versio toiminta- ja taloussuunnitelmaksi lähetettäväksi kirkolliskokoukselle sekä pitempi versio tuomiokapitulin omaa käyttöä varten ja tuomiokapitulin rahaston budjetti. Samassa kokouksessa päätettiin lähettää Leppävaaran seurakuntaneuvoston aloite kirkolliskokoukselle KJ 6 luvun 33:§:n muuttamiseksi. Edelleen kokous päätti lähettää kirkolliskokoukselle Sini Hulmin aloitteen evankeliumikirjan täydentämiseksi sillä tavoin, että lukukappaleisiin lisättäisiin joidenkin pyhien osalle vaihtoehtoisiksi lukukappaleiksi tai vaihtoehtoisiksi saarnateksteiksi myös Vanhan testamentin apokryfikirjojen katkelmia.

Syyskuun kokouksessa hiippakuntavaltuusto antoi lausunnon kirkkolainsäädännön kodifiointitoimikunnan mietinnöstä ja Kirkon lähetysstrategia -mietinnöstä. Samassa kokouksessa myönnettiin ero hiippakuntavaltuuston jäsenyydestä pastori Mika Nurmelle sen johdosta, että hänet oli valittu tuomiokapitulin hiippakuntasihteeriksi 1.10.2009 alkaen. Hänen tilalleen kutsuttiin pastori Juhani Aarto.

2. Resurssit

Tuomiokapituli on toimintayhteisö, jonka muodostavat istunnon jäsenet, tuomiokapitulin viraston työntekijät sekä lääninrovastit niiltä osin, kun he hoitavat tuomiokapitulin toimivaltaan kuuluvia tehtäviä. Tuomiokapitulin istunnon puheenjohtajana sekä tuomiokapitulin viraston esimiehenä toimii piispa.

Tuomiokapitulin istunnon jäseninä ovat kertomusvuonna toimineet piispa Mikko Heikka, tuomiorovasti Marjatta Laitinen 1.1.-31.1.2009, tuomiorovasti Antti Kujanpää 1.2.-31.12.2009, nuorempi pappisasessori Hannu Saloranta (1.8.-31.12.2009), vanhempi pappisasessori Päivi Linnoinen, lakimiesasessori Pekka Leino (1.1.-31.8.2009, 35 % 1.9.-31.12.2009), vs.lakimiesasessori Ulla-Maija Halme (65 %, 1.9.-31.12.2009), hiippakuntadekaani Kai Peltonen (1.8.- 31.12.2009) ja maallikkojäsen Johanna Lumijärvi. Läsnaolo- ja puheoikeudella tuomiokapitulin istuntoihin on osallistunut hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Seppo Yli-Antola. Istunnon esittelijänä ja sihteerinä on toiminut vs. notaari Ulla Oinonen 31.5.2009 saakka ja 1.6.2009 alkaen notaari Pilvi Keravuori. Ajalla 1.9.-31.12.2009 notaarin tehtäviä (20 %) on notaarin osittaisen hoitovapaan johdosta hoitanut vs. notaari Ulla-Maija Halme. Nuoremman pappisasessorin tehtäviä on 1.1.- 31.7.2009 hoitanut lääninrovasti Kaiku Mäenpää. Hiippakuntadekaanin viransijaisena on samana aikana toiminut Hannu Saloranta. Pappisvarajäsenenä ovat istuntoihin tarvittaessa osallistuneet lääninrovasti Anja Hänninen ja lääninrovasti Antti Rusama. Tuomiokapitulin maallikkojäsenen varajäsenenä on toiminut Inga-Lill Rajala.

Espoon tuomiokapitulin virastossa on 11 vakituista virkaa. Viranhaltijoita ovat olleet:

piispa Mikko Heikka
lakimiesasessori Pekka Leino, ositt. (65 %) vv. 1.9.-31.12.2009

vs. lakimiesasessori Ulla-Maija Halme, osa-aik. (65 %) 1.9.-31.12.2009
 hiippakuntadekaani Kai Peltonen, vv.1.1.- 31.7.2009
 vs.hiippakuntadekaani Hannu Saloranta 1.1.- 31.7.2008
 notaari Pilvi Keravuori, vv. 1.1.- 31.5.2009, ositt. vv. (20 %) 1.6.-31.12.2009
 vs. notaari Ulla Oinonen 1.1.- 31.5.2008
 vs. notaari Ulla-Maija Halme, osa-aik. (20 %) 1.9.-31.12.2009
 hiippakuntasihtööri Irja Askola (piispan teologinen erityisavustaja, viestintä, jumalanpalvelus)
 hiippakuntasihtööri Helena Tuominen (diakonia, yhteiskunnallinen ja kansainvälinen vastuu)
 hiippakuntasihtööri Mauri Vihko (kasvatus, työyhteisöjen kehittäminen) 1.1.-31.1.2009
 vt.hiippakuntasihtööri Laura Maria Latikka (kasvatus, työyhteisöjen kehittäminen) 1.2.-30.9.2009
 hiippakuntasihtööri Mika Nurmi (kasvatus, työyhteisöjen kehittäminen) 1.10.-31.12.2009
 piispan vs.sihtööri teol.yo Taina Haterma 1.1.- 31.8.2009
 piispan sihtööri ja hallintosihtööri Päivi Härkönen 17.8.-31.12.2009
 toimistosihtööri (hallinto ja talous) Eeva Partio 1.1.–31.12.2009
 toimistosihtööri Eeva Partio (asiakirjahallinta ja vastaanotto) vv.1.1.–31.8.2009
 toimistosihtööri Liisa Rossi (toiminta)
 vs. toimistosihtööri (asiakirjahallinta ja vastaanotto) Tarmo Halttunen 1.1.-31.7.2009
 yliopistoharjoittelija 1.4.-31.5.2009 teol.yo. Johanna Parviainen

Osa-aikaisina tuomiokapitulin työntekijöinä vuonna 2009 toimivat hiippakunnallinen lähetyssihtööri Hannu Lätti Suomen Lähetysseurasta. Uskontokasvatussihtöörinä on toiminut pastori Laura Maria Latikka Hyvinkään seurakunnasta. Helsingin ja Espoon hiippakuntien määräaikaisen (2008–2010) maahanmuuttajatyön sihtöörin virkaa on hoitanut pastori Mark Saba. Hiippakunnallisesta kuurojen työstä on vastannut Helsingin piirin kuurojenpappi Elina Jokipaltio.

Lääninrovasteina ovat toimineet kirkkoherrat Arto Laitinen (31.1.2009 saakka) ja Kalevo Salo (1.2.2009 alkaen) (Tuomiorovastikunta), Antti Rusama (Tapiolan rovastikunta), Kaiku Mäenpää (Lohjan rovastikunta) Anja Hänninen (Tuusulan rovastikunta) sekä Jukka Iso-Herttua (Nurmijärven rovastikunta).

3. Perustoiminnot

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin toimintaa ohjaa kirkkolainsäädännön ohella tuomiokapitulin toimintalinjaus *Tulevaisuutta tekemässä: Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin toimintalinjaus 2008–2011*. Siinä on ilmaistu tuomiokapitulin toiminta-ajatus sekä toiminnan tavoitteet, periaatteet ja keskeiset prosessit. Lisäksi tuomiokapitulin virastolla on johtosääntö ja tuomiokapitulin istunnolla työjärjestys ja esittelykäytäntö.

Tuomiokapitulin perustoimintokuvauksessa on esitetty tuomiokapitulin vuotuinen perustyö. Se sisältää arvion perustyöhön kuluvaan työpanoksesta sekä kuvauksen yhteisten prosessien organisoinnista. Perustoimintokuvausta tarkennetaan tarpeen mukaan. Perustoimintokuvauksen mukaista toimintaa ei kuvata erikseen toimintakertomuksessa.

Perustoimintojen suorittamiseen ovat vaikuttaneet useat vaihdokset tuomiokapitulin henkilöstössä. Tämä on vaatinut resurssien suuntaamista perehdyttämiseen ja toimenkuvien tarkistamiseen. Lisäksi tuomiokapitulissa on ollut käynnissä organisaation ja työyhteisön kehittämisprosessi.

4. Vuoden 2009 toimintasuunnitelman toteutuminen

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin toimintalinjauksen *Tulevaisuutta tekemässä* mukaan tuomiokapitulin toiminnan tavoitteina ovat:

- Espoon hiippakunnan seurakunnissa tuomiokapitulia pidetään merkittävänä seurakuntaelämää ja sen kehittämistä tukevana ja ohjaavana yhteistyökumppanina.
- Hiippakunnan alueen asukkaat tuntevat piispan ja kokevat hänet merkittäväksi arvoaikuttajaksi ja hengelliseksi johtajaksi.

PAINOPISTEALUEET 2009–2011

- muutosjohtaminen ja muutoksen johtamisen tukeminen
- työvoimakilpailun haasteet ja seurakuntien henkilöstökoulutuksen rakenneuudistus
- kirkon jumalanpalveluselämän kehittämisen tukeminen
- kirkon läsnäolon vahvistaminen verkossa
- kirkon tulevaisuutta koskevan keskustelun ja skenaariotyöskentelyn vahvistaminen
- vastuullisen ympäristöajattelun ja toimintatapojen edistäminen

PAINOPISTEALUEISTA JOHDETTUIEN TOIMENPITEIDEN TOTEUTUMINEN JA ARVIOINTI

Piispa

- Hengellisenä johtajana toimiminen moniarvoisessa toimintaympäristössä

Piispan vaikuttamistoiminta toteutuu seurakunnissa ja julkisessa keskustelussa. Piispa on vierailut kertomusvuonna lukuisissa seurakuntien tilaisuuksissa sekä valtion ja kunta-alan yhteyksissä esitelmöimässä, alustamassa ja keskustelemassa. Tilaisuuksien keskeisenä teemana on ollut kirkon sanoman merkitys nykyisessä toimintaympäristössä. Piispa on vierailut seurakunnissa pitäen jumalanpalveluksia ja keskustelutilaisuuksia. Yksityiset keskustelut seurakuntalaisten ja työntekijöiden kanssa ovat olleet merkittävä osa piispan työtä. Hengellinen johtajuus on toteutunut myös tiedotusvälineissä arvioitaessa kirkon tehtävää ja ajankohtaisia teemoja.

- Hiippakunnan identiteetin vahvistaminen hiippakunnan 5-vuotisjuhlaseminaarin ja piispan 65-vuotisjuhlan avulla

Piispan juhlakirja julkaistiin piispan syntymäpäivänä 19.9.2009. Kirja sisältää laajoja artikkeleita kirkon ja yhteiskunnan kysymyksistä. Kirjassa on myös hiippakunnan viisivuotista historiaa käsittelevä katsaus. Kirjaa on jaettu seurakuntiin ja sidosryhmiin.

- Osallistuminen uskontodialogiin monikulttuuristuvassa hiippakunnassa

Kertomusvuonna rakennettiin yhteyksiä hiippakunnan alueella toimivien uskontojen edustajiin. Dialogi toteutui myös julkisissa tilaisuuksissa ja yksityisissä tapaamisissa. Solmitut yhteydet olivat hyödyllisiä alkuvuoden 2010 Sellon murhenäytelmän yhteydessä.

- Tulevaisuusteemojen ja ympäristödiplomin sisällyttäminen piispantarkastuksiin ja niiden seuranta

Piispantarkastuksia on kehitetty skenaariotyöskentelyn suuntaan. Tulevaisuus-teema on ollut korostetusti hallitsevana koko piispantarkastusprosessin ajan. Ympäristödiplomiin liittyvässä keskustelussa hiippakuntamme seurakunnat ovat Espoon yhtymän seurakuntia lukuun ottamatta vielä alkuvaiheessa.

- Espoon hiippakunnassa toteutetun verkko-osaamisen pilottikoulutuksen hyödyntäminen

Hengellinen elämä verkossa - projekti on ollut esillä kirkkoherrojen kokouksessa, hiippakunnan viestintävastaavien tapaamisessa ja piispantarkastuksissa. Tuomiokapitulin viraston työntekijöiden verkko-osaamista on vahvistettu.

Hallinto

Vuodelle 2009 asetetuista painopisteistä ja keskeisistä kehityshankkeista nousevat toimenpiteet hallinnon osalta on lueteltu tuomiokapitulin toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2009–2011. Niiden toteutumisesta voidaan todeta:

- Hiippakuntavaltuuston työn kehittäminen

Hiippakuntavaltuuston valmistelutyöryhmä on jatkanut toimintaansa, ja se on muun muassa ennen kokouksia hankkinut tietoa käsittelyyn tulevista asioista sekä valmistellut omia suosituksiaan niiden käsittelemiseksi hiippakuntavaltuuston kokouksissa. Varsinainen valmistelu ja päätösehdotusten tekeminen kuuluu kuitenkin tuomiokapitulin tehtäviin. Valmistelutyöryhmän jäseninä ovat olleet hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Seppo Yli-Antola, varapuheenjohtaja Pekka Luuk sekä valtuutetut Anne Elovaara, Kalervo Salo ja Johanna Koivisto. Myös lakimiesasessori on osallistunut työryhmän kokouksiin.

- Uudistetun palkkausjärjestelmän käyttöönottoon liittyvä jatkotyöskentely tuomiokapitulin virastossa

Hiippakuntasihteereiden, notaarin ja toimistosiheteereiden virkojen vaativuusryhmiä on tarkistettu. Yhden toimistosiheteerin viran jäätyä täyttämättä piispan sihteerinä toimivan toimistosiheteerin nimike on muutettu hallintosihteeriksi.

- Seurakuntien tukeminen uudistettuun palkkausjärjestelmään liittyvissä kysymyksissä

Palkkausjärjestelmään liittyviä kysymyksiä on tarkasteltu muun muassa kirkkoherrojen ja talousvastaavien kokouksessa Espoossa 14.9.2009. Myös muissa tuomiokapitulin järjestämissä koulutus- ja neuvottelutilanteissa kehittämisasiaa on pidetty esillä.

- Nimikirjapäivityksen sisäänajo ja nimikirjakäytäntöjen yhtenäistäminen eri hiippakuntien välillä

Nimikirjapäivityksen jälkeen nimikirjamerkitöjä on yhtenäistetty hiippakuntien yhdessä sopimien linjausten mukaisesti.

- Tuomiokapitulissa käyttöön otetun arkistonmuodostussuunnitelman sisäänajo

Uuden arkistonmuodostussuunnitelman käyttämisen myötä on saatu kokemusta sen toimivuudesta ja päivitystarpeista. Notaari ja kirkkohallituksen arkistonhoitaja pitivät tuomiokapitulin viraston henkilökunnalle koulutuspäivän, jonka yhteydessä sovittiin jatkotoimista vuonna 2010.

- Kirkon jäsentietojärjestelmän tukihenkilörenkaan käynnistäminen

Tukihenkilörenkaan toiminta on käynnistynyt.

- Yhteistyö Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan kanssa

Tuomiokapituli on rekrytoinut teologian opiskelijoita yliopistoharjoittelijoiksi.

Toiminta

Tuomiokapitulin toiminnan painopistealueista vuosille 2009–2011 nousevat keskeiset toimenpiteet toimintaryhmittäin vuonna 2009 on lueteltu tuomiokapitulin toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2009–2011. Ne toteutuivat hiippakunnallisen toiminnan osalta seuraavasti:

- Kirkon henkilöstökoulutuksen rakenteiden kokonaisuudistus

Sähköistä henkilöstökoulutuskalenteria on eri toimijoiden yhteistyönä kehitetty kirkon koko koulutustarjonnan kattavaksi ja seurakuntien koulutussuunnittelua mahdollisimman hyvin palvelevaksi informaatiolähteeksi.

Kirkon henkilöstökoulutuksen kokonaisuuden strukturoinnista koulutuspolkuajattelun mukaisesti luovuttiin suunnitellun rakenteen vaatiman resursoinnin puutteen vuoksi.

Kirkollisen henkilöstökoulutuksen suunnittelussa on kiinnitetty huomiota moduulirakenteen ja laajempien koulutuskokonaisuuksien rakentamismahdollisuuksien kehittämiseen.

- Seurakuntien koulutussuunnittelun kehittämisen seuranta

Seurakuntien koulutussuunnittelun kehittämiseen tähtäävän projektin päätökseksi suunnitellut rovastikunnalliset koulutussuunnittelun seurantakokoukset siirtyivät työntekijävaihdoksista johtuen vuodelle 2010.

- Seurakuntien skenaariotyöskentelyn seuranta ja tukeminen

Skenaariotyöskentelyä on toteutettu tuomiokapitulin antaman ohjeistuksen mukaisesti.

- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Kehittämishanketta on edistetty yhteistyössä Kirkkopalveluiden kanssa hankkeeseen ilmoitautuneissa seurakunnissa.

Vapaaehtoistoiminnan merkitystä kirkon tulevaisuuden kannalta on korostettu eri yhteyksissä.

- Seurakuntien jäsenyyden vahvistamisen hankkeen seuranta

Jäsenyyden vahvistamishanketta on toteutettu kahdessa hiippakunnan seurakunnassa yhteistyössä Aspectum Oy:n kanssa. Hanke on ollut esiteltävänä ja arvioitavana kirkkoherrojen kokouksessa.

- Monikulttuurisuus- ja uskontokasvatuksen tehostaminen seurakunnissa

Kaikille seurakunnan työntekijöille tarkoitettua monikulttuurisuuskoulutusta on tarjottu useassa Espoon hiippakunnan seurakunnassa.

Maahanmuuttajille suunnatut internet-sivut avattiin marraskuussa www.migrantchurch.fi Espoon hiippakunta osallistui Haarautuvien polkujen puutarha – seminaarin toteutukseen. Ns. uuden henkisyiden haasteita on pidetty esillä seurakunnissa; tietoisuus haasteista sekä kiinnostus niihin vastaamiseen seurakunnissa ei kuitenkaan ole kovin laajaa

5. Talous

Tuomiokapitulin talous on integroitu kirkon keskusrahaston kirjanpitoon. Kirjanpidon tilinpäätöstiedot saadaan kirkkohallituksesta vuosittain tammikuun lopussa. Ne esitetään hiippakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi helmikuussa.

Kirkolliskokouksen vuosittain hiippakunnille myöntämää määrärahaa käytetään hiippakunnan menoihin siten, että palkka- ja kiinteistömenojen sekä muiden sopimusten tms. perusteella sidotuiksi katsottavien menojen jälkeen jäävä määräraha on käytettävissä hiippakunnan toimintaan. Hiippakuntavaltuusto on hyväksynyt toiminta- ja taloussuunnitelmaa tehtäessä sisäisen määrärahaajaottelun, jonka mukaan tuomiokapitulissa on toimittu.

Kirkolliskokouksen Espoon hiippakunnan toimintaan myöntämät määrärahat vuodelle 2009 olivat 1.133,800 €. Hiippakunnan toiminnan toimintakulujen, toimintatuottojen ja toimintajäämän määrät olivat:

– toimintatuotot	87.462,11 €
– toimintakulut	1.171.730,93 €
– toimintajäämä	1.084.268,82 €

Tuomiokapitulin rahasto ja sen käyttö

Vakiintuneen käytännön mukaisesti tuomiokapitulin rahastoa on pidetty verovapaana yleishyödyllisenä rahastona.

Tuomiokapitulin rahastojen vuokratuotot vuonna 2009 olivat 32.302,99 €. Vuokrista ja vastikkeista aiheutuneet kulut olivat 12.960,44 euroa. Rahastosta maksetuista eristä merkittävä oli myös piispan juhlakirjan painatuksesta ja muista siihen liittyvistä kustannuksista aiheutuneet kulut 22.327,70 euroa.

Yhteisvastuukeräys

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulille tuleva osuus vuoden 2009 Yhteisvastuukeräyksen tuotosta oli 18.302,31 €.

6. Tunnusluvut

Tuomiokapitulin toimintaa kuvaavat tunnusluvut ovat:

- (1) piispantarkastukset ja muut seurakuntavierailut (lukumäärä ja päivien määrä)
- (2) hiippakunnalliset koulutus- ja neuvottelutilaisuudet (päivien määrä)
- (3) virkoihin liittyvien hallinnollisten päätösten lukumäärä
- (4) pappien määrä hiippakunnassa
- (5) kaikkien työntekijöiden määrä hiippakunnassa

Vuoden 2009 tunnusluvut:

(1) 2 (piispantarkastukset), 43 (vierailut), 59 (päivät)	(2008: 3/56/75)
(2) 65	(2008: 40)
(3) 307 (vh-päätöksiä 108 lakimiesasessori, yht. 415)	(2008: 314, vh-päät. 106, yht.420)
(4) 424	(2008: 417)
(5) 2007 (henkilöstön määrä), 1522 (henkilötyövuosia)	(2008: 1490) (henkilötyövuosia)

	Toteutuma 2009	Tavoite 2009	Toteutuma 2008	Toteutuma 2007
Toimintatuotot	87.462,11	83.200	95.148,87	83.500
Toimintakulut	1.171.730,93	1.183.200	1.142.781,08	1.120.700
Toimintajäämä	-1.084.268,82	-1.100.000	- 1.047.632,21	-1.037.200

LIITEET

- Liite 1: Espoon hiippakunnan pappisvihkimykset ja diakonian virkaan vihkimykset vuonna 2009
- Liite 2: Tuomiokapitulin antamat valtakirjat 2009
- Liite 3: Tuomiokapitulin antamat lausunnot 2009
- Liite 4: Piispan ja tuomiokapitulin myöntämät arvonimet 2009
- Liite 5: Hiippakunnallisen toiminnan tilastoja vuodelta 2009
- Liite 6: Espoon hiippakunnan toimintakertomus liitettäväksi kirkolliskokoukselle menevään kertomukseen kirkkohallituksen ja hiippakuntien toiminnasta vuonna 2009